

Financiën

Budget 2008	4,1 miljoen euro
Bijdrage KNAW	70%
Externe financiering	30%

Website en databanken

Bezoekers van website [1]	1.219.744
Bezoeken van website (pageviews)[2]	7.529.610

Wetenschappelijke output

Artikelen in gerefereerde tijdschriften	23
Artikelen in niet-gerefereerde tijdschriften	5
Hoofdstukken in boeken, bundels en proceedings	44
Boeken/monografieën	11
Dissertaties	2
Boekredactie	7
Populariserende artikelen in tijdschriften	57
Organisatie wetenschappelijke bijeenkomsten	29
Lezingen	153

Databanken [pageviews]

SAND	1.260.515
Familienamen	1.031.591
Voornamen	864.108
Volksverhalenbank	852.331
PLAND	738.731
Liederenbank	551.152
Bedevoertplaatsen	516.192
MAND	5.921
Boedelbank	5.530

In 2008 is het project *Digitalisering van de Collecties Boekenooogen en Bakker* (volksverhalen, prenten en liedteksten) van start gegaan in het kader van Metamorfoze, het nationaal programma voor het behoud van het papieren erfgoed.

Formatie 2008 (in fte's)

	WP + DocP	NWP
Directie	1,0	1,0
Variatielinguïstiek	17,2	
Etnologie	18,5	
Algemene Zaken		
P&O		0,8
Financiën		1,2
Communicatie/DTP		1,3
Receptie		1,5
Secretariaat		1,0
ICT		
Helpdesk en systeembeheer (deels uitbesteed)		0,6
Technische Ontwikkeling (inclusief audiodigitalisering)		3,4
Bibliotheek en documentatie		2,5
Beheer documentatie en collecties		0,4
Facilitair beheer		0,6

Totaal	36,7	14,3
---------------	-------------	-------------

[1] Unieke IP-adressen [2] Exclusief robots van zoekmachines

Meertens Instituut

Joan Muyskenweg 25
PO Box 94264
1090 GG Amsterdam
T 020 462 85 00
F 020 462 85 55
E info@meertens.knaw.nl
www.meertens.knaw.nl

Eindredactie
Femke Niehof

Afbeelding voorzijde
© "Dutch Girl", acryl op canvas, 1 – 1m., 1996, Hugo Kaagman,
Courtesy Artkitchen Gallery, Amsterdam

Vormgeving
www.zoelontwerp.nl

April 2009

Meertens Instituut Jaarverslag 2008

Dit is een samenvatting van het jaarverslag.
U kunt het volledige, digitale jaarverslag bekijken
op www.meertens.knaw.nl/jaarverslag

2008 was het jaar waarin de KNAW haar 200-jarig bestaan vierde. Behalve onze medewerking aan het grote feest in de Beurs van Berlage in mei 2008, is dit jubileum ook gevierd met een Meertens-symposium in het Trippenhuis in november, waarin de relatie tussen taalvariatie en volkscultuur centraal stond en waarvoor specialisten uit de hele wereld waren uitgenodigd om hun visie te presenteren over de interdisciplinaire verhouding tussen het onderzoek naar taal en cultuur. Tevens werd het belangrijkste internationale congres op het terrein van de Sociolinguïstiek (SS17) georganiseerd vanuit het Meertens Instituut met financiële steun van KNAW-200.

Een ingrijpende organisatorische wijziging is dat er twee nieuwe onderzoeksgroepsleiders zijn benoemd. Sjef Barbiers heeft de plaats overgenomen van Marc van Oostendorp / Leonie Cornips bij de Variatielinguïstiek en Hester Dibbits volgde Herman Roodenburg op als onderzoeksgroepsleider bij de Etnologie.

In 2008 heeft het instituut de koers enigszins aangepast aan het toenemende belang van ICT in de 'computational humanities'. Medewerkers van het instituut zijn actief betrokken bij instituutsoverstijgende programma's als NWO-Catch, KNAW-alfalab en ESFRI-Clarín, waarvan de laatste twee in

2009 van start zullen gaan. Binnen het instituut is er hard gewerkt aan de introductie van een intranet dat in het na-jaar van 2008 van start gegaan is en is onze populaire website substantieel uitgebreid, onder meer met de audiodata van dialectopnames uit de jaren 50 van de vorige eeuw.

In 2008 werd met de overheid meegedacht over beleid op het terrein van volkscultuur, met de Unesco over immaterieel erfgoed en met het Nederlands Centrum voor Volkscultuur over verdergaande samenwerking.

Variatielinguïstiek

In 2008 werd de laatste hand gelegd aan het tweede deel van de Morfologische Atlas van de Nederlandse Dialecten en de Syntactische Atlas van de Nederlandse Dialecten. Met het verschijnen van deze atlassen in december 2008 zijn twee grote, lang lopende projecten voltooid.

Marco René Spruit promoveerde op 26 maart 2008 aan de Universiteit van Amsterdam op het proefschrift *Quantitative Perspectives on Syntactic Variation in Dutch Dialects*, een resultaat van het in 2007 afgesloten project *Determinants of Dialectal Variation* (NWO).

Op 1 mei 2008 begon het project *Early Child Bilingualism* (NWO) waarin de vroege taalontwikkeling wordt onderzocht van kinderen die opgroeien in een tweetalige omgeving (Nederlands-Engels). Hoofduitvoerder van dit project is Sharon Unsworth. Het betreft een samenwerkingsproject met de universiteiten van Edinburgh en Thessaloniki.

Eefje Boef begon op 1 september 2008 als promovendus in het project *European Dialect Syntax*. Zij onderzoekt microvariatie in de syntaxis van relatiefzinnen. Bjoern Koehnlein, promovendus in het project *Tone and Intrasegmental Struc-*

ture in West-Germanic Dialects (NWO) ontving de Diebold Prize van de Society for Germanic Linguistics (SGL) voor zijn presentatie op de 14de Germanic Linguistics Annual Conference (GLAC).

Op 12 september hield Marc van Oostendorp zijn oratie aan de Universiteit Leiden getiteld: De duivel zit in het verschil tussen *d* en *t*.

Onderzoekers van Variatielinguïstiek waren (mede-) organisator van 18 internationale congressen en workshops waaronder het Sociolinguistics Symposium in Amsterdam (SS17) (600 deelnemers) en European Dialect Syntax III in Venetië.

Etnologie

Sinds 1 september 2008 werkt Markus Balkenhol als promovendus voor het Meertens Instituut aan het door NWO medegefinancierd project *Heritage Dynamics: Politics of Authentication and Aesthetics of Persuasion in Brazil, Ghana, South Africa and the Netherlands*. Het project richt zich op de vormgeving van cultureel erfgoed in multiculturele arena's. Onderzocht worden de strategieën om dit erfgoed te presenteren als 'waar' en 'authentiek' en de mate waarin het ook als zodanig wordt ervaren. Balkenhol richt zich op de constructie en incorporering van het slavenijverleden in Nederland.

Hilje van der Horst verdedigde op 10 oktober 2008 haar proefschrift *Materiality of Belonging: The Domestic Interiors of Turkish Migrants and their Descendants in the Netherlands*. Het proefschrift werd geschreven in het kader van het project *Migration and Material Culture: the Domestic Interiors of Twentieth Century Migrants and their Descendants* (Meertens Instituut/NWO).

Per 1 september heeft Herman Roodenburg zijn bijzondere leerstoel 'Historische Antropologie van de Nederlanden' aan de Katholieke Universiteit Leuven ingewisseld voor de bijzondere leerstoel 'Historische Antropologie en Etnologie van Europa' aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Deze nieuwe leerstoel is gevestigd bij de afdeling Sociale en Culturele Antropologie.

Vrijwel alle onderzoekers van de afdeling Etnologie namen deel aan het negende congres van de International Society for Ethnology and Folklore (SIEF) in Derry (UK). Peter Jan Margry, vice-president van SIEF, verzorgde de keynote lezing.

Voor haar presentatie van het project *Dutch Folksongs as Musical Content*, het project van het DOC Lied bij Digitaliseren met Beleid, heeft Martine de Bruin op 9 december de Digitaal Erfgoedprijs 2008 in ontvangst mogen nemen. Dit is een publiekprijs voor een inspirerend idee op het gebied van digitaal erfgoed gekoppeld aan de Digitaal Erfgoed Conferentie van 9 en 10 december 2008.

In december werd in wereldmuziekcentrum RASA in Utrecht de 9-cd-box met bijbehorend boek 'Onder De Groene Linde, 163 Verhalende Lieder uit de Mondelinge Overlevering Opgenomen door Ate Doornbosch e.a.' (red. Louis Grijp en Ineke van Beersum) gepresenteerd, waar veel pers aandacht voor was. Op die dag verscheen ook het langverbeide deel IV van de uitgavenreeks 'Onder de Groene Linde', en werd "De zingende kaart" gepresenteerd waarop de geografische verspreiding van liederen kan worden bestudeerd. Met dit alles werd een belangrijke episode in het volksliedonderzoek afgesloten.

Kernpublicaties

Grijp, L.P. & F. Willaert (red.) (2008), *De Fiere Nachtegaal: het Nederlandse Lied in de Middeleeuwen*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Margry, P.J. (ed.) (2008), *Shrines and Pilgrimage in the Modern World: New Itineraries into the Sacred*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Barbiers, S., J. van der Auwera, H.J. Bennis, E. Boef, G. De Vogelaer & M.H. van der Ham (2008). *Syntactische Atlas van de Nederlandse Dialecten Deel II / Syntactic Atlas of the Dutch Dialects Volume II*. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Goeman, A.C.M., M. van Oostendorp, P. van Reenen, O. Koornwinder, B.L. van den Berg & A. van Reenen (2008). *Morfologische Atlas van de Nederlandse Dialecten Deel II / Morphological Atlas of the Dutch Dialects Volume II*. Amsterdam: Amsterdam University Press.